

DECIZIE

30 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Agheeva Valentina,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea
Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 17 împotriva Valentinei Agheeva,
cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 17 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă

La 01 septembrie 2014, ÎMGFL nr. 17 a înaintat cerere de chemare în judecată
împotriva Valentinei Agheeva solicitând încasarea datoriei în sumă de 2464,56 de lei,
a cheltuielilor de judecată, precum și a taxei de stat în mărime de 270 de lei.

În motivarea acțiunii s-a invocat că pârâta locuiește în apartamentul nr. 45 din
str. A. Ruso nr. 6, mun. Chișinău și nu a achitat plata pentru serviciile locativ-
comunale.

A menționat reclamantul că pârâta nu a achitat serviciile prestate, iar datoria
formată la 01.04.2014 constituia suma de 2464,56 de lei pentru energia termică, fapt
ce este confirmat prin informația despre calculele și achitarea serviciilor locativ-
comunale.

A susținut reclamantul că, deoarece pârâta locuiește într-un bloc cu multe etaje
și nu dispune de rețele aparte care ar putea fi conectate direct de la rețelele
furnizorilor, aceasta beneficiază de servicii care sunt prestate prin rețelele comune din
bloc, la fel ca și la ceilalți locatari.

Prin hotărârea din 05 decembrie 2016 a Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău a
fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de ÎMGFL nr.17 și a fost încasată
datoria pentru consumul de energie termică în mărime de 2464,56 de lei și taxa de stat
în sumă de 270 de lei din contul Valentinei Agheeva în beneficiul ÎMGFL nr.17.

Prin decizia din 17 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul
depus de Agheeva Valentina și a fost modificată hotărârea din 05 decembrie 2016 a
Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău prin micșorarea sumei încasate cu titlu de datorie

de la 2464,56 de lei până la 1925,32 de lei; în rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La 15 februarie 2018 Agheeva Valentina a declarat recurs împotriva deciziei din 17 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea hotărârilor judecătorești cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia instanțe de apel și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate, ilegale și pasibile de a fi casate.

Consideră recurenta că instanța de apel a interpretat și aplicat în mod eronat legea, nu a aplicat legea care urma să fie aplicată, aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicată și că aprecierea probelor a fost arbitrară.

Conform art. 434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 17 octombrie 2017. Conform materialelor cauzei, decizia instanței de apel a fost expediată participanților la proces la data de 16 noiembrie 2017, însă date despre recepționarea acesteia lipsesc. Recursul declarat la data de 15 februarie 2018 se consideră a fi declarat în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 16 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de Agheeva Valentina și va casa decizia instanței de apel, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiectiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească

pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 130 alin. (2), (3), (4) Cod de procedură civilă, nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficientă pentru soluționarea pricinii. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de apel a fost adoptată arbitrar, fără o apreciere a argumentelor și probelor invocate de Agheeva Valentina, iar faptul dat indică incontestabil la încălcarea de către instanța de apel a normelor de drept procedural, precum și la examinarea superficială a pricinii dedusă judecării, fără a fi verificată, în condițiile legii, legalitatea hotărârii contestate.

Or, în contextul prevederilor art. 373 Cod de procedură civilă enunțate *supra*, instanța de apel era obligată în limitele apelului să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, să apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Astfel, din cererea înaintată spre judecare rezultă că obiect al examinării prezentei cauze a constituit încasarea datoriei ce rezultă din livrarea energiei termice.

Instanța de fond, judecând cauza, prin hotărârea din 05 decembrie 2016, a admis cererea de chemare în judecată înaintată de ÎMGFL nr.17 și a încasat datoria pentru consumul de energie termică în mărime de 2464,56 de lei și taxa de stat în sumă de 270 de lei din contul Valentinei Agheeva în beneficiul ÎMGFL nr.17.

Instanța de apel, verificând legalitatea hotărârii instanței de fond, prin decizia din 17 octombrie 2017, a admis apelul depus de Agheeva Valentina și a modificat hotărârea din 05 decembrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău prin micșorarea sumei încasate cu titlu de datorie de la 2464,56 de lei până la 1925,32 de lei; în rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

În susținerea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că prima instanță corect a constatat circumstanțele cauzei și a admis acțiunea înaintată de ÎMGFL nr. 17, însă neîntemeiat a reținut că termenul de prescripție a fost întrerupt prin plățile efectuate periodic de către pârâta Agheeva Valentin. În acest sens, instanța de apel a menționat că termenul de prescripție pentru cerința înaintată referitor la încasarea datoriei pentru consumul de energie termică nu a fost întrerupt, deoarece din calculul prezentat la f.d. 10-14 se atestă că la compartimentul „achită” se află cifra „0”, prin urmare nu se constată efectuarea plăților periodice de către Agheeva Valentina.

Concomitent, instanța de apel a apreciat ca justificată soluția instanței de fond referitoare la respingerea argumentelor invocate de Agheeva Valentina în prezenta acțiune rezultând din dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 191 din 19.02.2002, care în pct. 8 Anexa nr.7 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la / reconectării la sistemele de

încălzire și alimentare cu apă, prevede că în cazul deconectării integrale a apartamentului (încăperii locuibile în cămine) de la sistemul centralizat de încălzire, consumatorul va achita plata pentru încălzire în mărime de 20% din costul energiei termice calculate pentru un metru pătrat al apartamentului (încăperii locuibile în cămine), luând în considerație existența pierderilor normative de energie termică în încăperile tehnice (etaje tehnice și subsoluri) care mențin în stare funcțională sistemele ingineresti de alimentare cu apă și de canalizare în perioada rece, necesitatea încălzirii locurilor de uz comun și imposibilitatea deconectării coloanelor de încălzire tranzitorii.

Colegiul precizează că soluția adoptată de către instanța de apel este nemotivată, deoarece din textul acesteia nu se reliefează o motivare amplă asupra tuturor capetelor de cerere expuse de către Agheeva Valentina în prezenta acțiune.

Ca urmare, instanța de recurs este în imposibilitate de a da o apreciere corectă și justă a cazului supus judecării în condițiile când instanța de apel nu s-a expus și nu a combătut fiecare argument în parte invocat de către reclamantă, ci doar a respins cerințele acesteia prin indicarea pct. 1, 8 al Anexei nr. 7 al Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la / reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19.02.2002.

În contextul dat, Colegiul reține ca relevant argumentul recurenteii precum că, în cazul deconectării integrale a apartamentului de la sistemul centralizat de încălzire, furnizorul este în drept de a calcula și încasa 20% din suma calculată pentru agentul termic centralizat pentru fiecare m.p. al apartamentului doar atunci când sunt întrunite condițiile stabilite la pct. 8, 8¹ al Anexei nr. 7 al Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la / reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19.02.2002 și anume: în blocul locativ să existe încăperi auxiliare încălzite și încăperi tehnice (etaje tehnice și subsoluri) încălzite, iar în condițiile când una din aceste poziții lipsesc, coeficientul dat nu poate sta la baza încasării conform dispoziției menționate supra.

Concomitent, Colegiul menționează că la materialele cauzei este anexată copia actului de constatare a faptelor și stărilor de drept nr. 6 din 24 mai 2017 din care rezultă că în interiorul apartamentului nr. 45 din str. Alecu Russo nr. 6, mun. Chișinău lipsesc țevile de tranzitare a energiei termice.

Act ce nu a fost suspus analizei de către instanța de apel la judecarea cauzei.

Mai mult ca atât, recurenta în cadrul derulării procesului a menționat că în apartamentul a cărui proprietar este, țevile de încălzire termică centralizată sunt izolate în perete și prin aceste conducte nu trece energie termică.

De asemenea, este de menționat că, ÎMGFL nr. 17 nu a prezentat instanței probe ce ar infirma argumentele recurenteii și nici a înscrisurilor ce ar confirma existența pierderilor normative de energie termică în încăperile tehnice și de uz comun, or acestuia îi revine sarcina probațiunii privind prezentarea dovezilor care ar justifica dreptul de a încasa lunar plăți pentru agentul termic centralizat livrat la imobilul Valentinei Agheeva.

În atare ordine de idei, Colegiul reține că din decizia instanței de apel nu se desting anumite ipoteze prin care să ateste că ar fi fost supuse aprecierii argumentele Valentinei Agheeva, invocate în cadrul judecării cauzei atât în instanța de fond, cât și în apel. Ori, instanța de apel, menținând hotărârea primei instanțe, nu a evidențiat probele obiective, veridice, pertinente și admisibile, care să confirme netemeinicia pretențiilor solicitate în prezenta cauză și nu a motivat de ce nu pot fi reținute speței date argumentele menționate de Valentina Agheeva la examinarea cauzei.

Respectiv, instanța de recurs este în imposibilitate de a verifica corectitudinea aplicării de către instanța de apel a cadrului legal, în condițiile când aceasta nici nu a combătut toate argumentele formulate de către Valentina Agheeva, prin prisma probelor anexate, rezultând din esența raportului juridic și nu și-a motivat soluția adoptată și contestată în prezenta cauză.

Or, în conformitate cu art. 239 Cod procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel incorect a constatat și elucidat circumstanțele cauzei și probele prezentate în acest sens, limitându-se doar la aspectele constatate de către instanța de fond. Or, în conformitate cu art. 373 alin.(5) Cod de procedură civilă, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, instanța de recurs remarcă că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți, ceea ce, în speță, lipsește.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că aceste aspecte necesită a fi verificate la rejudecarea cauzei, or, determinarea acestora reprezintă o circumstanță necesară examinării complete și obiectivă a cauzei.

Raportând circumstanțele stabilite la normele de drept procedurale enunțate *supra*, Colegiul conchide că examinarea cauzei în ordine de apel s-a produs în mod arbitrar, incomplet și evaziv.

De asemenea, este de menționat că instanța de apel în partea dispozitivă a deciziei a comis o eroare judiciară, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 14 alin. (5) Cod de procedură civilă, dispoziția judecătorească prin care se soluționează fondul apelului și recursului se emite în formă de decizie, iar la soluționarea problemelor prin care nu se rezolvă fondul apelului și recursului, dispoziția se emite în formă de încheiere.

În conformitate cu art.389 alin. (7) Cod de procedură civilă, decizia instanței de apel poate fi atacată cu recurs în modul stabilit de prezentul cod.

Colegiul menționează că instanța de apel în partea dispozitivă a deciziei contestate a indicat că „Încheierea poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 15 zile”.

Colegiul precizează că sintagma indicată *supra* în partea dispozitivă a deciziei din 17 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău constituie o eroare judiciară.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că la adoptarea deciziei contestate, în partea dispozitivă, s-a constatat și o eroare judiciară, care nu poate fi

corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a trimite prezenta cauză la rejudecare în instanța de apel pentru a corecta și eroarea admisă în partea dispozitivă a deciziei contestate cu recurs.

În conformitate cu prevederile art. 442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. c) și alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Agheeva Valentina.

Se casează decizia din 17 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 17 împotriva Valentinei Agheeva, cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecători

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Nicolae Craiu